

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332

Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 06/03/2024

Αρ. πρωτ.: 157/43011

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 3153/12-2-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Σπ. Κουλκουδίνας**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με την κατ' έτος εκδιδόμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών για την «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις) στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων», σημειώνεται ότι η εν λόγω ΚΥΑ προβλέπει την καταβολή άμεσης και προσηκούσας χρηματικής αποζημίωσης σε ποσοστό 100% και εντός των ορίων της μοναδιαίας αξίας του άρθρου 8 στους εκτροφείς ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση και καταστροφή των θανατωμένων ζώων τους. Η επικαιροποίηση και αναπροσαρμογή των τιμών αποζημίωσης ανά ζώο που προβλέπονται στην εν λόγω ΚΥΑ πραγματοποιείται με τεκμηριωμένο αίτημα των συλλογικών οργάνων των κτηνοτρόφων προς τη Διεύθυνση Υγείας Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) με τη σύμφωνη γνώμη της πολιτικής ηγεσίας.

Αναφορικά με ελέγχους που έχουν πραγματοποιηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ για τις ελληνοποιήσεις, παρατίθενται τα στοιχεία των ελέγχων της περιόδου του Πάσχα των δύο τελευταίων ετών:

- Το Πάσχα 2022, μέχρι την 1^η Μαΐου 2022, είχαν εισέλθει στη χώρα μας 54.563 αμνοί προέλευσης ΕΕ (Ρουμανίας) και είχαν πραγματοποιηθεί διασταυρωτικοί έλεγχοι σε 50.480 σφάγια.
- Το Πάσχα 2023 αντίστοιχα, εισήλθαν στη χώρα μας ζώντες αμνοί για σφαγή ή διατήρηση:
 - ✓ Πριν από την 1^η Απριλίου (από αρχές του έτους εκτός ενός πιστοποιητικού TRACES που είχε εκδοθεί στο τέλος του 2022), 37.315 ζώα, για τα οποία τεκμηριώθηκε η σφαγή για 37.305 ζώα (υπόλοιπο 10 νεκρά/κατασχέσεις).
 - ✓ Μετά την 1^η Απριλίου (ημερομηνία από την οποία αρχίσαμε να παρακολουθούμε συστηματικά το σύστημα TRACES), 63.002 ζώα, για τα οποία τεκμηριώθηκε η σφαγή για 62.905 ζώα (υπόλοιπο 97 νεκρά/κατασχέσεις).
 - ✓ Αναφορικά με ζώα για διατήρηση από την 1^η Απριλίου, αριθμούσαν 18.113. Μετά από σχετικό έλεγχο σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, τεκμηριώθηκε η σφαγή 11.205 ζώων, ενώ 6.908 ζώα παρέμειναν ζωντανά. Κάποια από αυτά ενδέχεται να σφάχτηκαν σε επόμενο στάδιο.

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν μόνον στα σφαγεία. Περαιτέρω διασταυρωτικοί έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και αφορούν σε επιχειρήσεις λιανικής/χονδρικής πώλησης.

Συγκεκριμένα, όλες οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, ανάλογα με τη δραστηριότητά τους, υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην εφαρμογή *ARTEMIS* που έχει αναπτύξει ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ (ΚΥΑ 838/51008 (ΦΕΚ Β' 964/21-03-2019)):

1. τις Τριμηνιαίες Δηλώσεις Παραδόσεων Γάλακτος και την αξία αυτών (παραγωγοί),
2. τις Μηνιαίες Δηλώσεις Παραλαβών Γάλακτος και την αξία αυτών (αγοραστές),
3. τις Μηνιαίες Δηλώσεις Ισοζυγίου Εισροών – Εκροών Γάλακτος (αγοραστές και παραγωγοί - μεταποιητές).

Ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, διαθέτει όλα τα στοιχεία που αφορούν τόσο στις ποσότητες αγελαδινού, πρόβειου και γίδινου γάλακτος που παράγονται στην Ελλάδα, όσο και στις ποσότητες κάθε μορφής γάλακτος που εισάγονται, καθώς και τα προϊόντα στα οποία αυτές χρησιμοποιούνται.

Η καινοτομία της παραπάνω ΚΥΑ είναι ότι τα στοιχεία που αφορούν τις ποσότητες και τις τιμές του γάλακτος που δηλώνουν ότι αγοράζουν οι μεταποιητές από τους παραγωγούς θα μπορούν να διασταυρωθούν με τις δηλώσεις των ίδιων των παραγωγών. Επίσης, από την έναρξη ισχύος της, όλοι οι αγοραστές υποχρεούνται να υποβάλουν κάθε μήνα τις αγορές από παραγωγούς και για το πρόβειο και γίδινο γάλα.

Οι επιχειρήσεις γάλακτος έχουν το δικαίωμα να πραγματοποιούν αγορές γάλακτος (οι οποίες δηλώνονται στον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ ως Γάλα Ελληνικό, Γάλα Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γάλα Τρίτων Χωρών) σε όποια μορφή και από όποια χώρα επιθυμούν αρκεί να τεκμηριώνουν σε ημερήσια βάση την ανάλυσή του ανά προϊόν. Τα παραπάνω αποτελούν αντικείμενο των τακτικών και έκτακτων ελέγχων που διενεργεί ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ. Οι τακτικοί έλεγχοι είναι δειγματοληπτικοί και πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την ΚΥΑ 838/51008, με βάση ένα ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων.

Το 2023 πραγματοποιήθηκαν 258 έλεγχοι σε επιχειρήσεις γάλακτος από τους οποίους οι 99 παρουσίασαν ευρήματα, έγιναν συστάσεις σε 83 περιπτώσεις, δυο περιπτώσεις παραπέμφθηκαν στον ΕΦΕΤ (διαβιβάστηκαν με το 46473/06.09.23 έγγραφό μας) και έγινε εισήγηση επιβολής προστίμου για 14 επιχειρήσεις. Οι αποφάσεις για τις 12 από αυτές διαβιβάστηκαν στο ΥΠ.Α.Α.Τ με τα 29211/22.05.23, 46476/06.09.23 και 3482/19.01.24 έγγραφα του οργανισμού. Η διαδικασία για δυο περιπτώσεις είναι σε εξέλιξη.

Έλεγχοι στο κρέας:

Η Δ/νση Διαχείρισης Ελέγχων Γάλακτος και Κρέατος, της Γενικής Δ/νσης Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων, του ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την υλοποίηση των ελέγχων της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση τόσο με την προέλευση - καταγωγή του όσο και με την τήρηση μηνιαίων Ισοζυγίων αγορών και πωλήσεων.

Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στους τομείς εμπορίας, διακίνησης, τεμαχισμού και τυποποίησης κρέατος, παραγωγής παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων με βάση το κρέας υποχρεούνται να τηρούν μηνιαίο ισοζύγιο αγορών και πωλήσεων κρέατος, το οποίο και υποβάλλουν στον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «*ARTEMIS*» (ΚΥΑ 1384/41923(ΦΕΚ Β' 1127/28-03-2018)). **Σκοπός των ισοζυγίων είναι ο έλεγχος της Ελληνικής αγοράς σε σχέση με την προέλευση – καταγωγή του κρέατος.**

Επιπλέον, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «*ARTEMIS*» συγκεντρώνονται στοιχεία για την παραγωγή, την εισαγωγή και την εμπορία ελληνικού και μη ελληνικού κρέατος στη χώρα. Τα σφαγεία της χώρας καταχωρούν ηλεκτρονικά και σε ημερήσια βάση τις σφαγές αναγράφοντας και τη χώρα καταγωγής – προέλευσης, του υπό σφαγή ζώου, ενώ οι εισαγωγείς και οι έμποροι κρέατος υποβάλλουν ηλεκτρονικά, σε μορφή μηνιαίου ισοζυγίου, τις εισροές και τις εκροές της

επιχείρησης τους αναγράφοντας επίσης τη χώρα καταγωγής - προέλευσης του κρέατος. Η ηλεκτρονική υποβολή επιτρέπει την επεξεργασία των πληροφοριών.

Τα στοιχεία αυτά αξιοποιούνται ώστε να γίνονται εμπεριστατωμένοι και αποτελεσματικοί επιτόπιοι έλεγχοι σε όλη την αλυσίδα του κρέατος. Έτσι ελέγχονται οι κτηνοτρόφοι, οι παχυντές, οι εισαγωγείς ζώων και κρέατος, τα σφαγεία, οι επιχειρήσεις που τεμαχίζουν και τυποποιούν κρέας, οι επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα με βάση το κρέας καθώς και κάθε σημείο λιανικής πώλησης όπως τα παραδοσιακά κρεοπωλεία και τα σουπερ μάρκετ.

Το 2023, σύμφωνα με τα καταχωρημένα στο ΑΡΤΕΜΙΣ στοιχεία, πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενότητων της χώρας 556 επιτόπιοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις κρέατος, από τους οποίους οι 229 παρουσίασαν ευρήματα και 217 επιχειρήσεις προτάθηκαν για επιβολή προστίμου.

Στους παρακάτω πίνακες φαίνονται οι επιτόπιοι έλεγχοι ανά είδος επιχείρησης που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με το κρέας το 2023 καθώς και τα αποτελέσματά τους:

Αριθμός Ελέγχων ανά είδος επιχείρησης				
Σύνολο	Σφαγεία	Κτηνοτρόφοι	Έμποροι	Κρεοπωλεία
556	30		83	443
Αποτελέσματα Ελέγχων				
Σύνολο	Όλα Καλώς	Σύσταση	Πρόστιμο	Σε επεξεργασία
556	314	12	217	13

Απόφαση επιτροπής (ελέγχων που παραπέμφθηκαν για πρόστιμο)					
Σύνολο	Χωρίς κυρώσεις	Επιβολή προστίμου	Δεν εξετάστηκαν Αβάθμια	Δεν εξετάστηκαν Ββάθμια	Σύνολο Προστίμων
217	15	27	150	25	18.975

Σχετικά με την προστασία του εισοδήματος των κτηνοτρόφων μέσω της πάταξης των ελληνοποιήσεων, διευκρινίζουμε ότι είναι ήδη ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται ο μηχανισμός των συστηματικών τακτικών ελέγχων της διακίνησης κρέατος. Έχουν ήδη ληφθεί μέτρα ελέγχου της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση, καταγωγή και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παρακολούθηση του παραγομένου και διακινούμενου κρέατος και την αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Προς τούτο, έχει εκδοθεί η με αριθ. 1384/41923/16-3-2018 ΚΥΑ «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 178/2002, 882/2004 και 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Εκτελεστικών Κανονισμών 931/2011 και 1337/2013 της Επιτροπής, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση του κρέατος, καθώς και τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στην αγορά κρέατος» (Β'1127), η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και σε κάθε μορφής σήμανση του κρέατος και των προϊόντων του, της καταγωγής προέλευσής του, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από πλευράς επιχειρήσεων. Έχει προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος, από τις εκμεταλλεύσεις ζώων ως τα κρεοπωλεία.

Αναφορικά με τον τομέα του γάλακτος, σημειώνεται ότι πραγματοποιούνται διαρκείς έλεγχοι στη διακίνηση γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, βάσει της αριθ. 838/51008/14-3-2019 ΚΥΑ «Μέτρα ελέγχου της αγοράς γάλακτος» (Β'964), με την οποία αναθεωρήθηκε και

επικαιροποιήθηκε το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πραγματοποιούμενων ελέγχων. Πέραν του συστηματικού τακτικού ελέγχου στην αγορά του γάλακτος, με συνέργεια δράσεων και συνασπισμό δυνάμεων από μικτά ελεγκτικά κλιμάκια όλων των φορέων του ΥΠΑΑΤ, όπως και σε άλλες κατηγορίες τροφίμων, πραγματοποιούνται και έκτακτοι στοχευμένοι έλεγχοι με τη συνδρομή και άλλων φορέων και θεσμών.

Επιπλέον, η χώρα μας, μετά τη διαβούλευση στο πλαίσιο της ΕΕ, θέσπισε με τον ν.4492/2017 (Α' 156) και την αριθμ. 1710/51865/4-4-2018 ΥΑ «Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 5 και 7 του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156) περί της υποχρεωτικής επισήμανσης προέλευσης στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα» (Β' 1295) (με τις λεπτομέρειες εφαρμογής), την υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης του γάλακτος στα γαλακτοκομικά προϊόντα, η οποία τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή στις 19/4/2018 και λειτουργεί προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της διαφάνειας της αγοράς, της στήριξης της ελληνικής κτηνοτροφίας και της αποφυγής παραπλάνησης του καταναλωτή. Η υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης αφορά στο σύνολο των γαλακτοκομικών προϊόντων και όχι μόνο στα προϊόντα ΠΟΠ που τυγχάνουν ήδη ειδικής προστασίας. Έτσι, είναι υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης του εισαγόμενου γάλακτος που χρησιμοποιείται στην παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, κάτι που δεν ισχύει μέχρι σήμερα για τα προϊόντα που δεν είναι ΠΟΠ, και δεν μπορούσε να απαιτηθεί από τους μεταποιητές – παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ισοσκελιστεί το συνολικό ισοζύγιο γάλακτος στη χώρα.

Σε σχέση με τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 3153/12-02-2024 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΕΦΕΤ, σημειώνουμε τα εξής:

Ο ΕΦΕΤ διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που αφορούν και ζητήματα ελληνοποιήσεων τροφίμων (τόσο σε γαλακτοκομικά προϊόντα όσο και σε προϊόντα κρέατος) σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, συμβάλλοντας έτσι στον περιορισμό τέτοιων φαινομένων. Τα αποτελέσματα των ελέγχων βρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο <https://www.efet.gr/index.php/el/efet/home-7>. Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης μη συμμόρφωσης προς τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις δρομολογούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες επιβολής κυρώσεων.

Σχετικά με τα μέτρα στήριξης της κτηνοτροφίας, σας ενημερώνουμε ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 (υλοποίηση έως 2025), ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένης της κτηνοτροφίας, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε., περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα
 - Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εγκρίθηκαν πρόσφατα επιπλέον πόροι 81 εκατ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.200 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.

- Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκατ. €, δυνατότητα υπερδέσμευσης στα 230 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μετά και την παράταση που χορηγήθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εκδηλώθηκε σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς υποβλήθηκαν 6.901 αιτήσεις στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό προτεινόμενων επενδύσεων 704 εκατ. ευρώ και αιτούμενη δημόσια δαπάνη 403 εκατ. ευρώ περίπου. Επίσης, προβλέφθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, η δυνατότητα κάλυψης του συνόλου των αιτήσεων στήριξης που θα κριθούν επιλέξιμες για ένταξη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και στον Έβρο.
- Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε στο μέτρο, με πρόσφατη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, προστέθηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 40 εκατ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 61,5 εκατ. €.
- Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης, εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκατ. €.
- Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.
- Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO) και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους. Το μέτρο προκηρύχθηκε και πρόσφατα ολοκληρώθηκε και η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης από τους υποψηφίους.
- ✓ Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, το μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκατ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκατ. ευρώ για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε με προτεραιότητα στη Βιολογική Κτηνοτροφία, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό στα 705 εκατ. €, το μεγαλύτερο που διατέθηκε ποτέ στην Βιολογική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένης για πρώτη φορά και της μελισσοκομίας.
 - Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών. Το μέτρο προκηρύχθηκε, ενώ έχει ολοκληρωθεί και η ένταξη των δικαιούχων σε αυτό. Επιπλέον, ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, και νέα πρόσκληση στο συγκεκριμένο μέτρο, ύψους 100 εκατ. €, για τις πληγείσες από τις πρόσφατες θεομηνίες περιοχές, ενώ δόθηκε και ετήσια παράταση στους δικαιούχους του ισχύοντος προγράμματος απονιτροποίησης σε όλη τη χώρα με 50 εκατ. €.

- Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών. Πρόσφατα, ολοκληρώθηκε η προκήρυξη του Μέτρου για τη χοιροτροφία, ύψους 28 εκατ. €.
- ✓ Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών
 - Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκατ. € κατ' έτος για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Επίσης, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων θεομηνιών στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022:

- προβλέπεται το Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη στους παραγωγούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς) και λοιπούς φορείς (ΤΟΕΒ) να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τους (γεωργικές καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο και υποδομές).

Η ένταση ενίσχυσης για τις εν λόγω επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανέρχεται έως 100%. Το Μέτρο διαθέτει πόρους της τάξης των 45 εκατ. ευρώ δημόσια δαπάνη και την ευθύνη εφαρμογής του έχει αναλάβει ο ΕΛΓΑ.

Ήδη, ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, η ενεργοποίηση του συγκεκριμένου Μέτρου για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, καθώς και την αποκατάσταση ζημιών σε σταβλικές εγκαταστάσεις. Για τη μελισσοκομία επιλέξιμη είναι η αγορά μελισσοσμηνών και κυψελών.

- καταρτίζεται, προκειμένου να διαβουλευτεί και υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε., νέο γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο με διετή διάρκεια για την ενίσχυση των παραγωγών στις παρακάρλιες περιοχές, των οποίων οι εκμεταλλεύσεις είναι πλημμυρισμένες. Οι εκτιμώμενοι πόροι που θα διατεθούν στη συγκεκριμένη παρέμβαση, θα προκύψουν στη βάση μελέτης που έχει ήδη ανατεθεί για τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος ανά είδος καλλιέργειας.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών προγραμμάτων (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, οίνος, μέλι) σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων μέτρων για τη συνολικότερη αναδιάρθρωση του ΕΛΓΑ, εξετάστηκε και η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από τη νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115, άρθρο 76], όπως η επιδότηση ασφαλιστρού για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου. Σχετική πρόταση περιλήφθηκε στην 1^η τροποποίηση του ΣΣ ΚΑΠ και υποβλήθηκε προς έγκριση στις υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής.

Επίσης, προδημοσιεύθηκε και νέα πρόσκληση Νέων Γεωργών που αφορά στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023– 2027.

Περαιτέρω, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες αυτή τη στιγμή υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα, για την κτηνοτροφία υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκ. € και υπερεδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερεδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση της μεταποίησης μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκατ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Επίσης, υλοποιούνται γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως π.χ. οι δράσεις για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία (συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας), τη διατήρηση των σπάνιων φυλών ζώων, τη γενετική βελτίωση ζώων κ.λπ.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν οι εντάξεις στο μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών με 94 εκ. €, μέσω του οποίου θα παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους - δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ Δήμητρα υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

ΕΚΤΑΚΤΟ ΜΕΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2022, ενεργοποιήσαμε έκτακτο Μέτρο (Μέτρο 22) για τη χορήγηση ενίσχυσης στην κτηνοτροφία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την Ουκρανική κρίση με πόρους 98,3 εκατ. €, σημαντικά αυξημένους σε σχέση με το αρχικά προβλεπόμενο ποσό, ύψους 89 εκατ. €. Η καταβολή της εν λόγω έκτακτης ενίσχυσης στους δικαιούχους κτηνοτρόφους ολοκληρώθηκε το α' τρίμηνο του 2023.

Επιπλέον, όσον αφορά στην τροποποίηση των επιλέξιμων δαπανών, σας ενημερώνουμε πως οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις υπάγονται στη Δράση 4.1.5 «Υλοποίηση επενδύσεων με στόχο την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και την ψηφιακή οικονομική ανάκαμψη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020 κατά τη μεταβατική περίοδο 2021 και 2022 (Σχέδια βελτίωσης), με την παροχή στήριξης σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων για επενδύσεις στην παραγωγή γεωργικών

προϊόντων. Συνεπώς, οι κτηνοτρόφοι ενισχύονται από τη εν λόγω δράση, τόσο για την ίδρυση εκμεταλλεύσεων, όσο και για την ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων.

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.1.5 είναι επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο επενδύσεις που αφορούν στο σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων (στάβλοι, χώροι άμελης και συγκέντρωσης γάλακτος, αίθουσες αναμονής, αποθήκες ζωοτροφών και εξοπλισμού, βοηθητικοί χώροι, χώροι εξυπηρέτησης προσωπικού, δαπάνες οικοδομικής άδειας κ.λπ.), το σύνολο του μηχανολογικού εξοπλισμού για τη λειτουργία της εκμετάλλευσης (αμελκτικά συγκροτήματα, συστήματα και εξοπλισμός τροφοδοσίας, σιλό αποθήκευσης, εξοπλισμός αποθήκευσης γάλακτος – παγολεκάνες, ενσιροδιανομείς, φορτωτές, ζυγαριές, μηχανές γαλουχίας, αυτόματος ή όχι εξοπλισμός απομάκρυνσης κόπρου κ.λπ.), καθώς και άλλες επενδύσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία της εκμετάλλευσης (φωτοβολταϊκά συστήματα - συσσωρευτές, λέβητες βιομάζας, ηλεκτρογεννήτριες, λογισμικά διαχείρισης κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, εξοπλισμός ασφάλειας και τηλεπικοινωνιών κ.λπ.).

Οι δαπάνες αυτές, που στο σύνολό τους αφορούν στη βελτίωση της παραγωγικότητας του ζωικού κεφαλαίου, αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο και κυριότερο μέρος των επενδύσεων στην κτηνοτροφία και καλύπτουν το σύνολο των αναγκών μίας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Στη Δράση 4.1.5 υπάγεται και το σύνολο των εκμεταλλεύσεων φυτικής παραγωγής, μέσω των οποίων συγχρηματοδοτούνται επενδύσεις για την ανάπτυξη κτηνοτροφικών καλλιέργειών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της αύξησης του κόστους διατροφής των ζώων. Ενισχύεται το σύνολο του μηχανολογικού εξοπλισμού εκμηχάνισης και συντήρησης των ζωοτροφών [ελκυστήρες, μηχανήματα κατεργασίας εδάφους, σπαρτικές μηχανές, ψεκαστικά μηχανήματα, εξοπλισμός ασφάλειας, λιπασματοδιανομείς, μηχανήματα χορτονομής (κοπτικά, συνθλιπτικά, συλλεκτικά και δετικά), πλατφόρμες απλές και ανατρεπόμενες κ.λπ., καθώς και σιλό αποθήκευσης, εγκαταστάσεις ενσίρωσης κ.λπ.].

2. Μη επιλέξιμες επενδύσεις στη Δράση 4.1.5, αφορούν κυρίως δαπάνες που, είτε λόγω Κανονιστικών περιορισμών, είτε λόγω της υπαγωγής τους σε άλλη Δράση του ΠΑΑ, είτε λόγω δυσκολίας στην πιστοποίηση του φυσικού τους αντικειμένου, δεν είναι δυνατό να ενισχυθούν στο καθεστώς των σχεδίων βελτίωσης. Παρόλα αυτά, η Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο της ευθύνης σύνταξης του θεσμικού πλαισίου των σχεδίων βελτίωσης, προσανατολίζεται στην ένταξη περισσότερων επενδύσεων που αφορούν στην κτηνοτροφία κατά την επόμενη προκήρυξη, η οποία προγραμματίζεται εντός του 2025. Συγκεκριμένα, η έναρξη της περιόδου υποβολής των αιτήσεων τοποθετείται αμέσως μετά την ένταξη των δικαιούχων στο πρόγραμμα των Νέων Γεωργών, η πρόσκληση των οποίων θα προκηρυχθεί στο τέλος του 2024.
3. Σε ό,τι αφορά στις δαπάνες για γεωτρήσεις, αυτές υπάγονται στη Δράση 4.1.2 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και περιλαμβάνουν επενδύσεις, όπως γεωτρήσεις και πηγάδια-φρέατα αποκλειστικά αρδευτικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού τους (π.χ. σωληνώσεις, αντλίες, γεννήτριες, ηλεκτρολογικούς πίνακες) και της απαραίτητης κτιριακής υποδομής (π.χ. μικρά αντλιοστάσια), καθώς και τον επιμέρους εξοπλισμό για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων γεωτρήσεων/πηγαδιών (ενδεικτικά: αλλαγή αντλίας, γεννήτριας, ηλεκτρολογικού πίνακα).

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την εν λόγω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Σπ. Κουλκουδίνα